

Посочените допълнителни функции на крепостите обуславят в значителна степен тяхната гъвкавост и голяма жизненост, обезпечила продължителното им съществуване през вековете.

ЛИТЕРАТУРА И БЕЛЕЖКИ

1. В част от географската литература хребета се посочва и като източно продължение на Гребенец планина – южния клон на Удутвой планина.

2. До близкото минало и по двете пътни комуникации са били запазени останки от калдъръмена настилка.

3. Данни за крепостта са отбелязани в: Шкорпил, К. Старобългарската съобщителна мрежа около Преслав и крепостите по нея. – БИБ, II, 1929, с. 101; Аврамов, В. Юбилеен сборник Плиска – Преслав, С., 1929, с. 105; Делирадев, П. Принос към историческата география на Тракия, т. I, С., 1953, с. 131; Момчилов, Д. Средновековни крепости в южните части на Ришки и Върбишки проход. – ВИС, 1990, №5, с. 37.

4. През 1987 г. при южното лице на междинния зид авторът заложи малък сондаж за установяване техниконструктивните особености на градежа (с Открит лист № 1255).

5. Недалеч западно от крепостта, в м. Лива черква е теренно проучена ранновизантийска базилика от VI в. Вж. Момчилов, Д. Теренни проучвания в района на с. Терзийско, АОР, 1992, XXXVI, с. 120

6. Момчилов, Д. Значение и местонахождение на средновековната крепост Лардея. - В: ИПр., кн 8, 1988, с. 58 – 64

7. В м. Юрта в близост до крепостта се забелязва поселищна топографска приемственост – проучен е некропол от периода XV – XVIII в. Вж. Петрунова, Б. Късно-средновековен некропол край с. Терзийско, общ. Сунгурларе. - АОР, 1992, С., XXXVI, с. 112

8. Кратки сведения за крепостта се съдържат в: Шкорпил, В. и К. Някои бележки върху археологическите и историческите изследвания в Тракия, Пловдив, 1885, с. 51; Аврамов, В. Цит. съч., с. 105 и 183; Делирадев, П. Цит. съч., с. 131; Момчилов, Д. Средновековни крепости ... , с. 20

9. Разположена в невралгичен район в близост до важните центрове Маркели и Лардея, край важна пътна комуникация към Ришкия проход, тази значителна по размери и теренно непроучена крепост вероятно е функционирала през периода на българското Средновековие

10. Лисицов, С. Укрепителната система на Гребенец планина и Марашкия проход през късната античност и българското Средновековие. - ИМЮИБ, XXIV, Сливен, 2009, с. 155 – 156 и 165 – 166.

11. Момчилов, Д. Плиска и Маркели (средата на VIII – началото на IX в.), Сб. Тракия и Хемимонд, IV – XIV, I, 2008, с. 58

12. В Терзийското кале се откриват ядра от желязна ковашка шлака, фрагменти от стъклени гривни, кородирали върхове от иглен дарак и др. подеumni материали, които оказват за наличие и на цивилно население на територията на крепостта.